



IFAU – INSTITUTET FÖR
ARBETSMARKNADSPOLITISK
UTVÄRDERING

Uppföljning av EU:s rekommendationer på skatte- och bidragsområdet

Peter Fredriksson
Caroline Runeson

STENCILSERIE 2001:6

Uppföljning av EU:s rekommendationer på skatte- och bidragsområdet

av

Peter Fredriksson och Caroline Runeson¹

¹ IFAU, Box 513, 751 20 Uppsala. Tel: 018-471 70 70 eller e-post peter.fredriksson@ifau.uu.se. Vi vill tacka tjänstemän vid Finans-, Närings- och Utbildningsdepartementet och deltagarna vid IFAU:s seminarium den 23 november för värdefulla synpunkter samt Johanna Bång för hjälp med datainsamling.

Bakgrund

Den låga sysselsättningen och höga arbetslösheten har länge varit föremål för intensiva diskussioner inom Europeiska unionen. Ett viktigt steg mot en mer samordnad politik och en gemensam strategi för ökad sysselsättning togs i och med att stats- och regeringscheferna i juni 1997 i Amsterdam enades om en särskild avdelning för sysselsättning i det s k Amsterdamfördraget.

År 2002 har EU:s Sysselsättningsstrategi varit i kraft i 5 år och medlemsstaterna har därför enats om att utvärdera strategin och dess effekter på sysselsättningsutvecklingen inom unionen. Det primära syftet är att analysera vilken effekt sysselsättningsstrategin har haft på utformningen av den nationella politiken och på sysselsättningsutvecklingen i medlemsländerna. Resultatet ska bidra till att vidareutveckla strategin för framtiden för att uppnå de gemensamt uppsatta målen för ökad tillväxt och sysselsättning i Europa.

Den nationella utvärderingen syftar till att: (A) beskriva den nationella politiken efter sysselsättningsstrategins ikraftträdande och analysera i vilken utsträckning politiken ligger i linje med riktlinjernas intentioner; (B) beräkna de initierade åtgärdernas omfattning och resultat; (C) skatta effekterna av de vidtagna åtgärderna och i vilken grad de har bidragit till att uppfylla de gemensamma övergripande målen för sysselsättningsstrategin.

Den svenska nationella utvärderingen är uppdelad i olika delprojekt där IFAU fått i uppdrag av Näringsdepartementet att belysa följande:

1. Uppföljning av EU:s rekommendationer för arbetsmarknadspolitiken (Stencil 2001:4)
2. Uppföljning av EU:s rekommendationer för integrering av invandrare på arbetsmarknaden (Stencil 2001:5)
3. Uppföljning av EU:s rekommendationer på skatte- och bidragsområdet (Stencil 2001:6)
4. Uppföljning av EU:s rekommendationer på jämställdhetsområdet (Stencil 2001:7).

Stencilerna finns tillgängliga på IFAU:s hemsida: www.ifau.se.

Följande personer har varit involverade i uppföljningen: FD Susanne Ackum Agell, docent Peter Fredriksson, docent Anders Forslund, FD Maria Hemström, Caroline Runeson, FL Oskar Nordström Skans, docent Marianne Sundström (Sofi, Stockholms universitet), FD Olof Åslund och FD Björn Öckert.

Uppföljning av EU:s rekommendationer på skatte- och bidragsområdet

Riktlinje 2 och 3 i EU:s sysselsättningsstrategi uppmanar medlemsländerna att se över och vid behov reformera sina skatte- och bidragssystem i syfte att minska marginaleffekter och ”arbetslöshetsfällor”. Därmed ska sysselsättning befrämjas och arbetslösa uppmanas att återgå till arbete. Det bör också göras mer tilltalande för äldre arbetstagare att fortsätta delta på arbetsmarknaden. I riktlinje 12 uppmanas medlemsländerna att göra skattesystemen gynnsammare för sysselsättningsutvecklingen.

Sverige har på detta område fått ytterligare rekommendationer för genomförandet av sysselsättningspolitiken. Enligt de rekommendationer EU antog i januari 2001 bör Sverige:

- Öka insatserna, bl a fastställa mål med beaktande av det nationella läget, för att minska skattetrycket på arbete, framförallt för låginkomsttagare.
- Införa fler politiska åtgärder för att ytterligare anpassa stöd- och bidragssystemen så att det finns tillräckliga incitament för att arbeta.

I detta uppdrag efterfrågas en beskrivning av de åtgärder som har vidtagits mot bakgrund av dessa riktlinjer och av hur de har utvecklats sedan sysselsättningsstrategins ikraftträdande. EU efterfrågar också en beskrivning av utvecklingen av arbetslöshetsersättningen i förhållande till arbetsinkomster och av hur skatten på arbete varierat över tiden. Vidare ska en analys göras av effekterna av de vidtagna åtgärderna.

A En genomgång av skatte- och bidragsreformer

I detta avsnitt följer en beskrivning av de förändringar i skatte- och bidragssystemen som beslutats/genomförts i Sverige sedan sysselsättningsstrategins ikraftträdande. Vi begränsar genomgången till reformer som vi bedömer vara relevanta med tanke på intentionerna i riktlinjerna. Den övergripande bild som framkommer vid en genomgång av reformerna är att flertalet verkar för att stärka incitamenten att arbeta och att söka efter arbete.

En sammanställning av de förändringar inom området som redovisas i de svenska handlingsplanerna för sysselsättning återfinns i Bilaga A. Där redovisas även utredningar och förslag som ännu ej resulterat i någon åtgärd. Refor-

mer som rör beskattning av företag och studiebidrag beaktas ej här, anställningsstöd presenteras i Ackum Agell m fl (2002).

A.1 Förändringar på skatteområdet²

Följande skattesänkningar har genomförts:

- En tillfällig skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare infördes den 1 januari 1999. Reduktionen utgör som mest 1 320 kr per år och trappas ned med 1,2 procent av pensionsgrundande inkomster över 135 000 kr.
- Den s k värnskatten slopades 1999. Detta innebar att marginalskatten sänktes med 5 procent för merparten av de inkomsttagare som betalar statlig inkomstskatt.
- Skatten har sänkts för att kompensera för den skattehöjning som uppkom p g a införandet av den allmänna pensionsavgiften. Från den 1 januari 2000 infördes en skattereduktion motsvarande en fjärdedel av pensionsavgiften och från den 1 januari 2001 utvidgades denna till att motsvara hälften av avgiften. Den allmänna pensionsavgiften höjdes från 6,95 till 7 procent av avgiftsunderlaget den 1 januari 2000.
- Gränsen för statlig inkomstskatt har höjts för att minska andelen löntagare som betalar statlig skatt. Intentionen är att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt på lång sikt ska uppgå till 15 procent. 1999 motsvarade den nedre skiktgränsen en årsinkomst på 219 300 kr, för 2000 höjdes den till 232 600 kr och för 2001 till 252 000 kr. Skiktgränsen avser den beskattningsbara inkomsten.
- Grundavdraget har höjts till 10 000 kr från den 1 januari 2001. 1997-2000 var grundavdraget 8 700 kr. 1 200 kr av denna höjning var ett steg i den gröna skatteväxlingen.
- Ökat reseavdrag infördes den 1 januari 2001. Det avdragsgilla beloppet för kostnader för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats och för resor i tjänsten och i näringsverksamhet höjdes från 15 kr per mil till 16 kr per mil.
- Skattelättnader infördes den 1 januari 2001 för utländska experter, forskare och nyckelpersoner som vistas i Sverige under en begränsad period. Lätt-

² Om inte annat anges har följande källor använts: NAP (1998-2001), Prop. 2000/01:1 och Riksskatteverket (2000)

naden innebär att skatt och sociala avgifter endast betalas på 75 procent av lönen³.

A.2 Förändringar av arbetslöshetsförsäkringen⁴

Nya regler för arbetslöshetsförsäkringen infördes i februari 2001. De viktigaste förändringarna redovisas nedan:

- Deltagande i arbetsmarknadspolitisk åtgärd kvalificerar ej längre för en ny ersättningsperiod (se Ackum Agell m fl (2002)).
- Kraven på rörlighet har förändrats. Under de första 100 dagarna får den arbetssökande nu begränsa sitt arbetssökande såväl yrkesmässigt som geografiskt. Därefter måste han eller hon vara beredd att söka arbete även inom andra yrkesområden eller till exempel pendla eller flytta för att få arbete.
- Inkomsttaket för arbetslöshetsersättningen har från den 2 juli 2001 höjts under de första 100 dagarna. Dagpenning betalas under denna period med högst 680 kr per dag. Därefter är dagpenningen högst 580 kr per dag.⁵ 1997 var den högsta dagpenningen 564 kr. Höjningen till 580 kr genomfördes den 1 januari 1998.⁶
- Arbetslöshetsersättning kan maximalt uppbäras under 600 ersättningsdagar utan att ett nytt arbetsvillkor uppfylls. Den som är eller riskerar att bli långtidsinskriven bör erbjudas att delta i aktivitetsgarantin (se Ackum Agell m fl (2002)). Erbjudande bör ske inom 27 månader efter inträdet i arbetslöshet⁷. Inom aktivitetsgarantin ska den arbetslöse på heltid få det extra stöd och de åtgärder som behövs för att komma in på arbetsmarknaden. Under tiden får deltagaren aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen.
- Den arbetssökande riskerar nedsättning av ersättningen om han eller hon avvisar erbjudande om lämpligt arbete eller lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Den första gången nedsätts dagpenningen med 25 procent i 40 dagar, den andra gången med 50 procent i ytterligare 40 dagar och vid det tredje tillfället inom samma ersättningsperiod upphör rätten till ersättning

³ Prop. 2000/01:12

⁴ Om inte annat anges är avsnittet baserat på Prop. 1999/2000:139.

⁵ Ams (2001)

⁶ Bergeskog (1998)

⁷ Förordning 2000:634

till dess personen i fråga uppfyllt ett nytt arbetsvillkor. Motsvarande situationer har tidigare lett till avstängning från ersättning.

- För att vara ersättningsberättigad ska den arbetssökande medverka till att en individuell handlingsplan upprättas.

A.3 Reformen av pensionssystemet

Ett nytt reformerat pensionssystem beslutades av riksdagen den 8 juni 1998 och kommer att införas gradvis. Denna reform har medfört några förändringar som här är relevanta:

- Hela livsinkomsten används nu som grund för beräkningen av pensionen.⁸
- Det är från den 1 september 2001 inte längre tillåtet att träffa avtal om avgångsskyldighet före 67 års ålder. (Kollektivavtalen gäller dock fortfarande, dock längst t o m utgången av 2002.)⁹

Till dessa punkter ska läggas att:

- Regler om att beslutad rätt till förtidspension ska kunna vara vilande infördes den 1 januari 2000.¹⁰

A.4 Förändringar inom barnomsorgen och föräldraförsäkringen¹¹

Ett antal förändringar på barnomsorgsområdet har beslutats/genomförts. Följande är här relevanta (se Sundström & Runeson (2002)):

- Om kommunerna så beslutar ska en maxtaxa införas inom förskoleverksamheten och skolbarnomsorgen den 1 januari 2002.
- Kommunerna har fr o m den 1 juli 2001 skyldighet att erbjuda barn till arbetslösa föräldrar plats i förskoleverksamhet minst 15 timmar i veckan.
- Föräldraförsäkringen förlängs med 30 dagar från den 1 januari 2002 med ersättning motsvarande föräldrarnas sjukpenning. Det innebär att det nu kommer att finnas två månader reserverade för en av föräldrarna.

⁸ Prop. 1997/98:151

⁹ Prop. 2000/01:78

¹⁰ NAP 2001

¹¹ Prop. 1999/2000:129 samt Prop. 2000/01:44

B En beskrivning av utvecklingen på ett urval av områden

EU efterfrågar en uppföljning på två områden (i) utvecklingen av arbetslöshetsersättningen i förhållande till arbetsinkomster (ii) utvecklingen av skatten på arbete.

För att belysa den första frågeställningen har vi beräknat ersättningskvoter – dvs kvoten mellan arbetslöshetsersättningen och lönen – med hjälp av lönestatistiken i LINDA. LINDA är ett representativt individdatamaterial som består av drygt 3 procent av den svenska befolkningen; se Edin och Fredriksson (2000) för en närmare beskrivning av datamaterialet. För närvarande finns två årgångar av lönedata, nämligen 1998 och 1999.

I genomgången i avsnitt A.2 finns grovt sett tre typer av förändringar som är relevanta för relationen mellan arbetslöshetsersättningen och arbetsinkomster: förändringar av reglerna i arbetslöshetskassan; förändringar av skattesystemet; samt förändringar av barnomsorgsavgifterna. Vi genomför därför analysen stegvis. Först beaktar vi endast förändringar i arbetslöshetsersättningen och löneutvecklingen (se Tabell 1). Sedan tar vi även hänsyn till de skatteförändringar som skett under perioden (se Tabell 2). Till sist redovisar vi effekten då de föreslagna förändringarna i barnomsorgsavgiften beaktats (se Figur 1). Genomgående presenterar vi ”faktiska ersättningskvoter”, dvs ersättningskvoten med hänsyn taget till att det finns ett inkomsttak i arbetslöshetsersättningen. Den faktiska ersättningskvoten kan förändras både genom att den högsta dagersättningen förändras och att lönerna förändras. Vi redovisar genomgående ersättningskvoten för de individer som var sysselsatta vid undersökningstidpunkten under antagande att de är kvalificerade för a-kassa vid händelse av arbetslöshet.¹² De ersättningskvoter som rapporteras är åldersstandardiserade.

Tabell 1 visar den faktiska ersättningskvoten under perioden 1997-2001 för olika kategorier av individer. För 2000 och 2001 har vi genererat lönedata genom att alla individer i 1999 års datamaterial har erhållit samma lönetillväxt som den genomsnittliga lönetillväxten för tjänstemän. På motsvarande sätt har vi skattat 1997 års löner.

Med undantag för höjningen av ersättningstaket under de första 100 dagarna av arbetslöshet 2001 (se kolumn 5), har ersättnings förmånlighet försämrats kontinuerligt under perioden. Kompensationsgraden vid korta arbetslöshetspe-

¹² Vi kommer antagligen att *underskatta* ersättningskvoten för dem som är arbetslösa (och berättigade till a-kassa), eftersom den icke-observerade komponenten i lönen och arbetslöshetsrisken sannolikt är negativt korrelerade.

rioder är idag ungefär lika stor som den var 1997. A-kassans försäkringsvärde varierar också på ett förväntat sett efter individers observerade egenskaper. Högutbildade män som bor i storstäder kompenseras t ex i minst utsträckning relativt deras tidigare lön.

Tabell 1: Ersättningskvoten, 1997-2001, procent.

	År					
	(1) 1997	(2) 1998	(3) 1999	(4) 2000	(5) 2001 (-100)	(6) 2001 (101-)
Alla	71,8	71,3	68,1	66,2	71,2	64,4
Kön						
Män	67,2	66,5	64,2	62,2	67,8	60,4
Kvinnor	75,4	74,9	72,1	70,3	74,7	68,7
Födelseland						
Inhemskt född	71,7	71,1	67,8	65,9	71,0	64,1
Utrikes född	73,1	72,6	70,8	69,2	73,4	67,7
Utbildning						
≤ 10 års utbildning	75,9	75,5	73,8	72,2	76,1	70,7
Gymnasium	74,5	74,0	70,8	69,0	73,7	67,2
> gymnasium	66,5	65,8	60,5	58,4	64,5	56,5
Bostadsregion						
Storstad	70,7	70,1	66,3	64,3	69,5	62,6
Övriga län	72,8	72,2	69,5	67,7	72,6	65,9
Skogslän	73,2	72,6	70,5	68,6	73,5	66,9

Hur förändras bilden när hänsyn tas till skatter? Tabell 2 redovisar ersättningskvotens utveckling då vi beaktat de skatteförändringar som skett under perioden. Då hänsyn tas till skatter stiger den genomsnittliga kompensationsgraden med drygt två procentenheter och variationen mellan kategorier minskar. Båda dessa resultat följer av att skattesystemet är progressivt.

Till sist visar vi i Figur 1 hur ersättningskvoten förändras om maxtaxan införs. Beräkningen redovisas för ensamstående kvinnor med ett litet barn.¹³ Vi

¹³ Kalkylen baseras på de skattade inkomsterna 2001 och avgiftsstrukturen för ett barn under två år i Uppsala kommun. Individerna har antagits jobba full tid och ha sitt barn på heltid i den kommunala barnomsorgen.

ser att incitamenten att söka och acceptera jobberbudanden förstärks markant när maxtaxan införs. Ersättningskvoten minskar med ca 7 procentenheter för alla inkomstkategorier.

Tabell 2: Ersättningskvoten efter skatt, 1997-2001, procent.

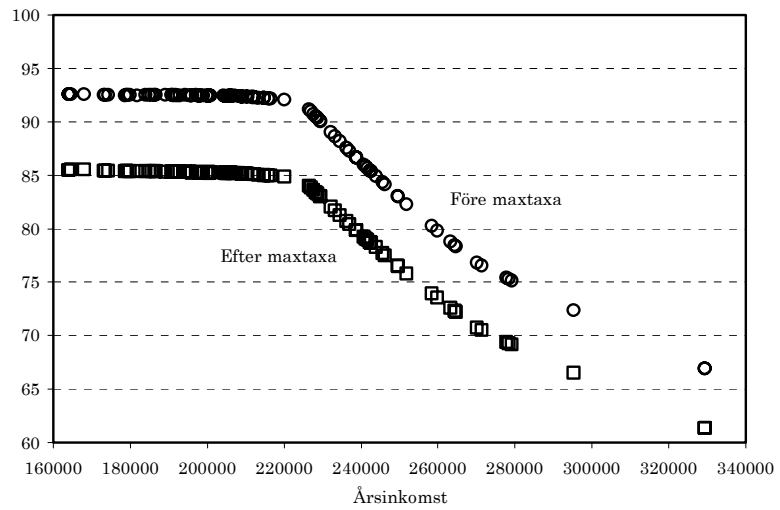
	År					
	(1) 1997	(2) 1998	(3) 1999	(4) 2000	(5) 2001 (-100)	(6) 2001 (101-)
Alla	74,1	73,6	70,9	69,0	73,5	67,2
Kön						
Män	70,1	69,3	67,4	65,3	70,4	63,4
Kvinnor	77,3	76,8	74,6	72,8	76,7	71,1
Födelseland						
Inhemskt född	74,0	73,4	70,6	68,7	73,3	66,8
Utrikes född	75,3	74,8	73,5	71,9	75,6	70,3
Utbildning						
≤ 10 års utbildning	77,9	77,5	76,2	74,6	78,0	73,1
Gymnasium	76,6	76,0	73,4	71,5	75,8	69,7
> gymnasium	69,4	68,6	64,0	61,8	67,3	59,8

Noter: Skatterna är beräknade vid den genomsnittliga kommunalskatten i riket (vilket gör att vi inte redovisar siffror fördelade efter bostadsregion). Inkomsterna är genererade under antagande att individerna arbetar full tid.

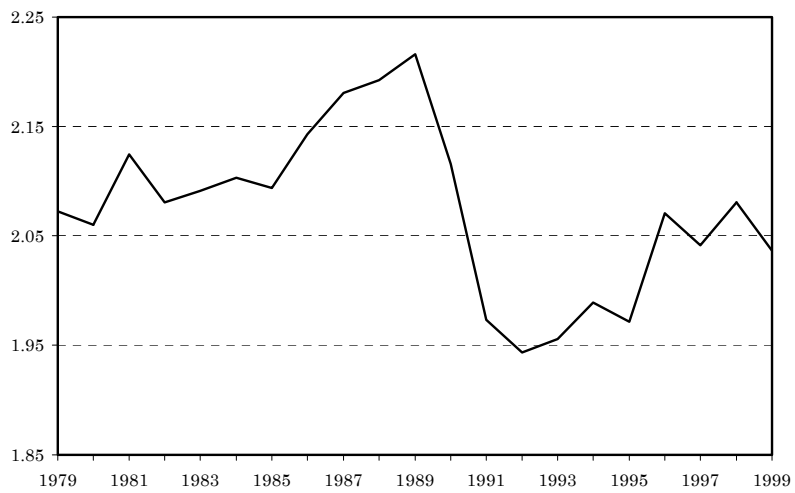
Enligt standardteorier för arbetslöshet (se t ex Holmlund och Kolm, 1995), kan lönetrycket på arbetsmarknaden till viss del bero på den så kallade skattekiln; skattekiln är skillnaden mellan den lön som arbetsgivaren betalar och den lön som arbetstagaren erhåller.¹⁴

¹⁴ Mer formellt så är skattekiln definierad som $\theta = (1 + \tau) / (1 - t)$, där τ betecknar (den proportionella) arbetsgivaravgiften och t är den genomsnittliga inkomstskatten. Under vissa förutsättningar kommer lönetrycket att vara oberoende av skattekiln. Om arbetslöshetsersättningen är en konstant andel av arbetstagarens nettolön har skattekiln ingen effekt på lönetrycket och därmed inte heller på arbetslösheten.

Figur 1: Ersättningskvot under de första 100 dagarna 2001, ensamstående kvinnor med små barn.



Figur 2: Skattekillen på arbete, 1979-1999.



Figur 2 visar skattekilens utveckling under perioden 1979-1999.¹⁵ För år 2000 finns ännu inga uppgifter om arbetsgivaravgiftens storlek. Förändringarna på inkomstskatteområdet antyder dock att skattekilens storlek kommer att minska 2000 och 2001; se Tabell 3 nedan. Vi ser att skattekilens storlek minskade relativt mycket efter 1991 års skattereform. Under perioden 1997-1999 har den emellertid varit mer eller mindre konstant.

Tabell 3: Marginal- och genomsnittsskatter i olika delar lönefördelningen, 1997-2001, procent.

	År				
	(1) 1997	(2) 1998	(3) 1999	(4) 2000	(5) 2001
<u>Marginalskatt</u>					
Män					
10:e percentilen	38,9	39,6	40,6	39,5	38,5
50:e percentilen	38,9	37,7	37,5	36,4	35,3
90:e percentilen	56,7	56,6	51,5	51,6	51,7
Kvinnor					
10:e percentilen	38,9	39,6	40,6	39,5	38,5
50:e percentilen	38,9	39,6	40,6	39,5	37,5
90:e percentilen	59,3	57,5	54,9	54,1	53,4
<u>Genomsnittsskatt</u>					
Män					
10:e percentilen	33,3	34,3	33,8	33,0	32,1
50:e percentilen	34,4	35,2	35,0	34,0	33,0
90:e percentilen	41,2	41,9	41,1	40,3	39,2
Kvinnor					
10:e percentilen	32,8	33,8	33,3	32,5	31,6
50:e percentilen	33,8	34,7	34,6	33,7	32,7
90:e percentilen	34,6	35,6	36,9	36,0	34,5

Noter: Den genomsnittliga kommunalskatten i riket har använts vid kalkylen. Skattesumman utgörs av kommunalskatt, statlig skatt samt egenavgifter. Inkomsterna har genererats under antagande att individerna arbetar full tid.

¹⁵ Data för perioden 1979-1997 kommer från Forslund och Kolm (2000). Detaljerna i beräkningen redovisas där. Värden för 1998 och 1999 har beräknats på samma sätt.

Hur har marginalskatten förändrats för individer i olika delar av inkomstfördelningen? Tabell 3 redovisar marginal- och genomsnittsskatter efter kön och olika delar av (den könsspecifika) inkomstfördelningen. I den nedre delen av lönefördelningen har marginalskatten minskat något mellan 1997 och 2001. Minskningen är större i den övre delen av fördelningen. För individer som ligger vid den 90:e percentilen har marginalskatten minskat med 5 procentenheter.

Det svenska skattesystemet har vissa intervall där marginalskatten faktiskt sjunker med ökad inkomst. Tabell 3 visar två av dem. Det första har att göra med att grundavdraget minskar med inkomst. Det finns emellertid en nedre gräns för grundavdraget, vilket medför att inkomster över en viss brytpunkt beskattas lägre på marginalen. Att marginalskatten för män är lägre vid medianen än vid den 10:e percentilen förklaras av detta. Det andra intervallet förklaras av att det finns en övre gräns på inkomstunderlaget för egenavgifter. Egenavgifter grundas inte på inkomster ovanför denna gräns. Detta medför att kvinnor i den övre delen lönefördelning möter en högre marginalskatt än män på motsvarande position i den manliga lönefördelningen.

Genomsnittsskatten har även den minskat överlag. För individer med medianinkomster uppgår minskningen till drygt en procentenhet.

C Effekter av reformerna

EU efterfrågar en utvärdering av reformerna som listats ovan. Att utvärdera de specifika reformerna är dock omöjligt eftersom alltför kort tid förflutit sedan de infördes; i ett antal fall har åtgärderna dessutom inte införts än. Utvärderingen kommer därför med nödvändighet att baseras på studier av liknande reformer.

Utvärderingen disponeras på samma sätt som i avsnitt A. Vi börjar alltså med förändringar på skatteområdet. Därefter behandlas förändringar av arbetslöshetsförsäkringen. Detta följs av effekterna av pensionsreformen. Avsnittet avslutas med förändringarna inom barnomsorgen och föräldraförsäkringen.

C.1 Förändringar på skatteområdet

De genomförda förändringarna på skatteområdet har i huvudsak medfört att det genomsnittliga skatteuttaget och progressiviteten minskat. Det finns några svenska studier som undersöker om lönetrycket påverkas av skatteförändringar; se t ex Holmlund och Kolm (1995) och Forslund och Kolm (2000). Den empiriska undersökningen i Holmlund och Kolm är baserad på lönedata på mikronivå, medan Forslund och Kolm analyserar aggregerade tidseriedata.

Dessa två studier kommer till likartade slutsatser beträffande effekten av proportionella skatteförändringar, men olika slutsatser vad gäller förändringar i progressivitet. Enligt skattningarna i Holmlund och Kolm ökar proportionella skatteförändringar arbetsgivarnas lönekostnad medan ökning i progressiviteten minskar lönetrycket. Det sista resultatet ligger i linje med utsagorna från en så kallad fackföreningsmodell för jämviktsarbetslöshet.¹⁶ Forslund och Kolm (2000) kommer dock till motsatt slutsats beträffande graden av progressivitet.

Forslund och Kolm finner även att skattekillen bidrar till ökat lönetryck på lång sikt. I Figur 2 redovisade vi skattekillens utveckling under perioden. Eftersom data saknas för 2000 och 2001 är det omöjligt att uttala sig om hur stor förändringen av skattekillen varit under perioden 1997-2001. De förändringar som gjorts av inkomstskatten talar dock för att den minskat, vilket skulle kunna bidra till att öka sysselsättningsgraden något. Samtidigt bör man komma ihåg att det finns goda teoretiska och empiriska skäl som talar för att arbetslösheten är oberoende av skattekillen på lång sikt. Trots allt ökade arbetsgivaravgiften kraftigt under 1960- och 1970-talen utan att arbetslösheten förändrades i nämnvärd utsträckning. I en lång panel av OECD länder finner Nickell och Layard (1999) att lönetrycket på lång sikt är oberoende av arbetsgivaravgiften. Motsvarande resultat återfinns i Gruber (1997).

Skattesystemets struktur påverkar även andra marginaler. Arbetskraftsdeltagandet och antalet arbetade timmar (givet deltagande) beror båda på skattesystemet. Om det finns en fix kostnad förenad med arbete är det genomsnittsskatten som är relevant att för deltagandebeslutet, medan marginals-katten inverkar på antalet arbetade timmar. Empiriska studier av arbetsutbud är i huvudsak baserade på data från tiden innan 1991 års skattereform. Dessa studier tyder på att arbetsutbudet, framförallt bland män, påverkas i liten utsträckning av skatteförändringar. Enligt översikten i Aronsson och Walker (1997) verkar utbudets elasticitet med avseende på nettolönen vara runt 0,1 för män och 0,4-0,8 för kvinnor.¹⁷ Endast ett fåtal studier studerar explicit effekten av skatteförändring-

¹⁶ Logiken är som följer. Betrakta två skattesystem med samma genomsnittsskatt men olika progressivitet. I skattesystemet med en högre grad av progressivitet är "priset" för att uppnå en given ökning av nettolönen högre, eftersom en given ökning av nettolönen medför en större ökning av arbetsgivarens lönekostnad och därmed en lägre arbetskraftsefterfrågan. Fackföreningen beaktar detta samband i löneförhandlingen och modererar därför sina lönekrav.

¹⁷ Enligt Blomquist och Hansson-Brusewitz (1990) drivs den högre elasticiteten för kvinnor av att denna i regel utvärderas vid medellönen för kvinnor. Om man istället utvärderade mäns och kvinnors löneelasticitet vid samma lön är de ungefär lika stora. I allmänhet verkar arbetsutbudet vara mindre elastiskt för individer med höga löner (och därmed högt arbetsutbud).

ar på arbetskraftdeltagande. Enligt Andersson (1989) är den procentuella effekten på deltagande av en procentuell nettolöneförändring högre för män än kvinnor: elasticiteten är ca 1,6 för män och 0,75 för kvinnor. Den extensiva marginalen är alltså något mer elastisk än den intensiva.

Vilka effekter på arbetsutbudet kan vi förvänta oss av de skatteförändringar som gjorts? Den stora förändringen mellan 1997 och 2001 är att marginalskatten minskat med fem procentenheter för dem som betalar statlig skatt, men har en årsinkomst som understiger den andra brytpunkten i den statliga inkomstskatten. En enkel kalkyl visar att det årliga arbetsutbudet (för dem som erhållit denna sänkning) kan förväntas stiga med ungefär en procent som ett resultat av förändringen.¹⁸

C.2 Förändringar av arbetslöshetsförsäkringen

Som redovisats i avsnitt A har ett antal förändringar gjorts av arbetslöshetsförsäkringen. Vi kommer här att diskutera förändringar i ersättningsens förmånlighet och förändringar av sanktionsreglerna i försäkringen.

Ett stort antal studier har undersökt effekterna av förändrade ersättningsnivåer i arbetslöshetsersättningen; se t ex översikten i Holmlund (1998). I tidsseriestudier är effekten generellt sett positiv men liten. I studier baserade på individdata har man i allmänhet skattat effekten genom att jämföra ersättningsberättigade med dem som inte är det. Den variation som utnyttjas för att skatta effekterna är i båda fall problematiska.

Carling m fl (2001) skattar effekten av en ändrad förmånlighet i arbetslöshetsförsäkringen på ett trovärdigare sätt.¹⁹ Mer specifikt så kommer variationen från sänkningen av den nominella ersättningskvoten från 80 till 70 procent den 1 januari 1996. Individer som låg ovanför inkomsttaket i försäkringen påverkades dock inte av förändringen och kan därför användas som en kontrollgrupp. Carling m fl finner att utflödet från arbetslöshet till jobb minskar med 1,6 procent då ersättningskvoten ökar med 1 procent.²⁰

Under de första 100 dagarna av arbetslöshet 2001 är systemet ungefär lika förmånligt som 1997; se Tabell 1 och 2. En arbetslöshetsperiod varar dock ty-

¹⁸ Vid given bruttolön, är den relativa effekten på nettolönen av marginalskatteförändringen ca 0,115. Arbetsutbudseffekten blir då ungefär 1 % vid en nettolöneelasticitet på 0,1.

¹⁹ Ett liknande tillvägagångssätt återfinns i Harkman (1997).

²⁰ I jämförelse med tidigare studier är effekten av en förändring av förmånligheten i a-kassan relativt stor i Carling m fl (2001). Merparten av tidigare studier tyder på att elasticiteten ligger mellan 0,2 och 1; se Layard et al (1991).

piskt mer än 100 dagar om man beaktar både tiden i öppen arbetslöshet och tiden i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Därför har ersättningen i praktiken blivit mindre förmånlig. En grov skattning visar att kompensationsgraden efter skatt minskat med ungefär 2 procentenheter eller 2,7 procent.²¹ Enligt resultatet i Carling m fl (2001) innebär den minskade förmånligheten att utflödet från arbetslöshet till jobb ökat med 4,3 procent. Översatt till en förändring i arbetslöshet tyder detta på att arbetslöshetsgraden minskat med 0,2 procentenheter under perioden.

Reformen av arbetslöshetsförsäkringen har också medfört att ersättningens förmånlighet varierar efter arbetslöshetstid för de arbetsökande som ligger ovanför det inkomsttaket i försäkringen. Det finns inga studier som skattar effekten av en sådan förändring, men Fredriksson och Holmlund (2001) visar analytiskt att ett system där ersättningen minskar med arbetslöshetstid bidrar till att höja sysselsättningsgraden. Ur ett sysselsättningsperspektiv framstår det emellertid som oklart varför tidsberoendet endast ska gälla dem vars tidigare lön överstiger inkomsttaket.

Förändringarna av sanktionsreglerna innebär att straffet vid ett brott mot reglerna mildrats samtidigt som sannolikheten att arbetsviljan testas ökat. Det finns inga svenska empiriska studier av effekterna av en sådan förändring. Holländska studier tyder dock på att utflödet från arbetslöshet ökar markant för dem som drabbas av en förhållandevis liten sanktion; se Abbring m.fl. (1998). Att sanktionsregler kan ha stor betydelse visar också experimentell evidens från USA (Benus och Johnson, 1997). Ersättningsperioden varaktighet bland arbetsökande som informerades om att deras uppgivna arbetsgivarkontakter kommer att verifieras minskade med 7,5 procent relativt kontrollgruppen. Utifrån analysen i Boone m.fl. (2001) framstår de genomförda förändringarna som välfärds-höjande, vilket dock inte behöver betyda att de är sysselsättningshöjande. Boone m fl poängterar också att generella sökkrav är att föredra eftersom sådana minskar risken för substitution från informella till formella sökanaler (såsom

²¹ Mediantiden (medianen av tvärsnittstiden) i öppen arbetslöshet var 12 veckor enligt AKU 2000. Kvoten mellan mediantiden som registrerat arbetslös och registrerat öppet arbetslös var ca 1,6 enligt Ackum Agell m fl (1995). En grov skattning av mediantiden i registrerad arbetslöshet år 2001 är således 19 veckor (133 dagar). En typisk arbetslöshetsperiod skulle då innefatta 100 dagar med en ersättningskvot på 73,5 % och 33 dagar med en ersättningskvot på 67,2 %. Ett viktigt medelvärde av dessa ersättningsnivåer ger att kompensationsgraden är 71,9 %.

arbetsförmedlingen).²² Substitution kan vara ett problem om sanktioner endast är kopplade till anvisningar till jobb och program.

Reformen av arbetslöshetsförsäkringen har även medfört att kraven på rörlighet förändrats. Eftersom förändringarna både mildrar och förstärker kraven på rörlighet är det omöjligt att uttala sig om sysselsättningseffekterna.

C.3 Reformen av pensionssystemet

Likt flertalet andra industrialiserade länder har arbetskraftsdeltagandet bland de äldre i Sverige minskat trendmässigt. Endast ett fåtal studier undersöker om förändringar av pensionssystemet (och andra transfereringssystem) kan vara en bidragande orsak till nedgången. Studierna av Palme och Svensson (1999, 2001) tillhör undantagen.

Det är svårt att kvantifiera effekterna av pensionsreformen på de äldres arbetsutbud. Palme och Svensson (2001) visar förvisso att ekonomiska incitament påverkar pensionsbeslutet i förväntad riktning samt att kollektiva avtal som stipulerar att pension ska tas ut vid 65 års ålder sannolikt är av stor betydelse. Pensionsreformen har medfört förändringar på båda dessa områden som verkar i riktning mot att stimulera deltagande. Det är dock oklart hur stor effekten är eftersom det är svårt att uppskatta hur mycket de ekonomiska incitamenten förändrats som ett resultat av reformen.

C.4 Förändringar inom barnomsorgen och föräldraförsäkringen

Maxtaxans införande och att barn till arbetslösa har rätt till en dagisplats torde bidra till att de arbetslösa söker aktivare efter jobb. Figur 1 visar att ersättningskvoten överstiger 90 procent för ensamstående föräldrar med låga inkomster innan maxtaxareformen. Det är lätt att föreställa sig att den faktiska margineffekten överstiger 100 procent om man även skulle ta hänsyn till margineffekter som kommer från andra transfereringssystem (t.ex socialbidrag) och fasta kostnader som är förenade med att arbeta. Maxtaxans införande torde innebära att incitamenten att söka efter jobb har ökat väsentligt för småbarnsföräldrar med låga inkomster.

Flood och Wahlberg (1999) har undersökt effekterna på arbetsutbudet av maxtaxans införande. Effekten på arbetsutbudet varierar i olika delar av fördelningen. Kvinnans arbetsutbud i låginkomsthushåll ökar med ca 7 procent; ut-

²² Se även van den Berg och van der Klaauw (2000)

budseffekten i medianinkomsthushåll är 3 procent; i höginkomsthushåll finns inga effekter på kvinnans arbetsutbud.²³ Omvandlat till elasticiteter tyder dessa resultat på relativt låga elasticiteter: för kvinnor i låginkomsthushåll är utbudselasticiteten $-0,11$; den är $-0,05$ i medianinkomsthushåll och 0 i höginkomsthushåll.²⁴ Det är rimligt att anta deltagandebeslutet (den extensiva marginalen) påverkas i större utsträckning av variationer i barnomsorgsavgifter, vilket i sådant fall innebär att ovanstående resultat underskattar utbudseffekterna.

Det grundläggande mönstret i Flood och Wahlbergs studie är konsistent med resultat från USA. Anderson och Levine (1999) finner att lågutbildade kvinnors arbetskraftsdeltagande reagerar mer på variationer i avgifter än vad högutbildade kvinnors deltagande gör. För lågutbildade kvinnor är elasticiteten med avseende på priset på barnomsorg $-0,69$ medan den är $-0,23$ för högutbildade kvinnor.

Låt oss till sist säga något om förlängningen av föräldraförsäkringen. Den minskar per konstruktion arbetsutbudet bland dem som har små barn. Detta kan till viss del motverkas av ett ökat utbud av presumtiva föräldrar innan de fått barn. Totaleffekten är ändå rimligen negativ. Eftersom två av månaderna kommer att vara reserverade för en av föräldrarna är totaleffekten sannolikt störst bland män. Storleksordningen på dessa effekter är dock oklara.

²³ Låg- och höginkomsthushåll avser hushåll som tillhör den lägsta och översta decilen i inkomstfördelningen.

²⁴ Den procentuella avgiftsminskningen uppgår till ca 63 % för alla inkomstgrupper.

Referenser

- Abbring, J., G. van den Berg och J. van Ours, The Effect of Unemployment Insurance Sanctions on the Transition Rate from Unemployment to Employment, Working paper, Tinbergen Institute, Amsterdam.
- Ackum Agell S., A. Forslund, M. Hemström, O. Nordström Skans, C. Runeson och B. Öckert (2002) "Uppföljning av EU:s rekommendationer för arbetsmarknadspolitiken". Rapport 2002:1, IFAU, Uppsala
- Ackum Agell, S., A. Björklund och A. Harkman (1995), Unemployment Insurance, Labour Market Programmes and Repeated Unemployment Spells in Sweden, *Swedish Economic Policy Review* 2, 101-128.
- Ams (2001), Söka jobb (arbetslöshetsförsäkring), www.ams.se (2001-08-16).
- Andersson, I. (1989), *Familjebesättning, konsumtion och arbetsutbud*, Ekonomiska studier 29, Göteborgs universitet (Doktorsavhandling).
- Andersson, P.M. och P.B. Levine. (1999), Child Care and Mothers' Employment Decisions, NBER Working Paper Nr. 7058.
- Aronsson, T. och J.R. Walker (1997), The Effects of Sweden's Welfare State on Labor Supply Incentives, i R.B. Freeman, R. Topel och B. Swedenborg (red), *The Welfare State in Transition: Reforming the Swedish Model*, The University of Chicago Press.
- Benus, J. och T. Johnson (1997), Evaluation of the Maryland Unemployment Insurance Work Search Demonstration, report prepared for the Maryland Department of Labor.
- Bergeskog, A. (1998), *Den svenska arbetsmarknadspolitiken 1997*, stencilserie 1998:1, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU).
- Boone, J., P. Fredriksson, B. Holmlund, och J. van Ours (2001), Optimal Unemployment Insurance with Monitoring and Sanctions, manuskript, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala Universitet.
- Blomquist, N.S. och U. Hansson-Brusewitz (1990), The Effect of Taxes on Male and Female Labor Supply in Sweden, *Journal of Human Resources* 25, 317-357.
- Carling, K., B. Holmlund och A. Vejsiu (2001), Do Benefit Cuts Boost Job Findings? Swedish Evidence from the 1990s, *The Economic Journal* 111, 766-790.
- Edin, P-A. och P. Fredriksson (2000), LINDA – Longitudinal INDividual DATA for Sweden, Working Paper 2000:19, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala Universitet.
- Flood, L. och R. Wahlberg (1999), Maxtaxa i barnomsorgen – en analys av effekter på arbetsutbud, inkomster och efterfrågan på barnomsorg, Svenska Kommunförbundet.
- Forslund, A. och A-S. Kolm (2000), Active Labour Market Policies and Real-wage Determination – Swedish Evidence, Working Paper 2000:7, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU).
- Fredriksson, P. och B. Holmlund (2001) "Optimal Unemployment Insurance in Search Equilibrium" *Journal of Labor Economics* 19, 370-399.
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

- Gruber, J. (1997), The Incidence of Payroll Taxation: Evidence from Chile, *Journal of Labor Economics* 15, S72-S101.
- Harkman, A. (1997), Arbetlöshetsersättning och arbetslöshetsbidrag – vilken effekt hade sänkningen från 90 till 80 procents ersättningsnivå?, i Harkman m fl (red), *Arbetslöshetsersättningen och arbetsmarknadens funktionssätt*, AMS.
- Holmlund, B. (1998), Unemployment Insurance in Theory and in Practice, *Scandinavian Journal of Economics*, 100, 113-141.
- Holmlund, B. och A-S. Kolm (1995), Progressive Taxation, Wage Setting, and Unemployment: Theory and Swedish Evidence, *Swedish Economic Policy Review* 2, 423-60.
- Layard R., S. Nickell and R. Jackman (1991), *Unemployment: Macroeconomic Performance and the Labour Market*, Oxford University Press.
- Nickell, S. och R. Layard (1999), Labor Market Institutions and Economic Performance, i O.C Ashenfelter och D. Card (Red), *Handbook of Labor Economics* vol. 3C, North-Holland.
- Palme, M. och I. Svensson (1999), Social Security, Occupational Pensions, and Retirement in Sweden, i Gruber, J. och D.A. Wise (Red.) *Social security and retirement around the world*, NBER Conference Report Series, University of Chicago Press, 355-402.
- Palme, M. och I. Svensson (2001), Income Security Programs and Retirement in Sweden, manuskript, Handelshögskolan i Stockholm.
- Regeringens proposition (1997/98:151), *Inkomstgrundad ålderspension, m.m.*
- Regeringens proposition (1999/2000:129), *Maxtaxa och allmän förskola m.m.*
- Regeringens proposition (1999/2000:139), *En rättvisare och tydligare arbetslöshetsförsäkring.*
- Regeringens proposition (2000/01:1), *Budgetpropositionen för 2001.*
- Regeringens proposition (2000/01:44), *Föräldraförsäkring och föräldraledighet.*
- Regeringens proposition (2000/01:78), *Rätt att arbeta till 67 års ålder.*
- Regeringens proposition (2000/01:12), *Beskattning av utländska nyckelpersoner.*
- Regeringskansliet (1998-2001), *Sveriges handlingsplaner för sysselsättning (NAP).*
- Riksskatteverket (2000), *Skattestatistisk årsbok 2000.*
- Sundström M. och C. Runeson (2002) ”Uppföljning av EU:s rekommendationer på jämställdhetsområdet”. Rapport 2002:4, IFAU, Uppsala
- Van den Berg, G.J. och B. van der Klaauw (2000), Counseling and monitoring of unemployed workers: Theory and evidence from a social experiment, manuscript, Free University of Amsterdam.

Bilaga A

Förändringar på skatte- och bidragsområdet

Här följer en sammanställning av de förändringar på skatte- och bidragsområdet som redovisas i de svenska handlingsplanerna för sysselsättning (NAP). Även utredningar och förslag på åtgärder som ännu ej beslutats redovisas. Genomgående är det regeringens intentioner med förändringarna som presenteras och vi kommenterar ej det faktiska utfallet.

A.1 Förändringar på skatteområdet

A.1.1 Skattereform:

NAP 1999 Regeringen undersöker förutsättningarna för en skattereform. Huvuddragen bör vara:

- Sänkt skatt på arbetsinkomst för alla med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare. Marginaleffekterna bör minska och arbetskraftsdeltagande och utbildning uppmuntras.
- Skattepolitiken bör spela en aktiv roll för ökad sysselsättning. Regeringen föreslår stöd för arbetsgivare som anställer arbetslösa med lång inskrivningstid.
- Fortsatt miljörelatering av skattesystemet.
- Minskat bidragsfusk. Regeringen avser att inleda ett arbete för att minska fusk och överutnyttjande av de offentliga välfärdssystemen. Myndigheternas arbete bör samordnas för att öka kontrollen.

NAP 2000 Ett första steg har tagits i en skattereform. De huvudsakliga förändringarna som trätt i kraft under 2000 är:

- Sänkt skatt som kompensation för en fjärdedel av den allmänna pensionsavgiften .
- Höjd gräns för statlig inkomstskatt.
- Höjd skatt på diesel, el och kärnkraft. Detta innebär ett ytterligare steg mot en grön skatteväxling. Intäkterna ska bl a användas till en skattesubvention för individuell kompetensutveckling.

Regeringen avser att under hösten 2000 göra en bedömning av utrymmet för ytterligare skattesänkningar. Regeringen avser också att inleda ett arbete för att minska fusk och överutnyttjande av välfärdssystemen.

NAP 2001 Ytterligare steg i den skattereform som inleddes 2000 har tagits under 2001:

- Kompensationen för den allmänna pensionsavgiften har utvidgats till att motsvara halva avgiften.
- Skiktgränsen för statlig inkomstskatt har höjts. Andelen inkomsttagare som betalar statlig skatt förväntas minska från 19 procent år 1999 till 16 procent år 2001. Målet är att på sikt begränsa andelen till 15 procent.
- Regeringen har presenterat en strategi för successivt ökad miljörelatering i skattesystemet och tagit ytterligare ett steg mot en grön skatteväxling. Som en del av den gröna skatteväxlingen har grundavdraget höjts.
- Pengar har avsatts till en skattesubvention i samband med individuell kompetensutveckling.

A.1.2 Skattelättnader för utländska experter:

NAP 2001 Vissa skattelättnader har införts för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner från den 1 januari 2001.

A.1.3 Utredning av skattesystemets framtid:

NAP 2001 Regeringen har under 2001 tillsatt en utredning för att analysera internationaliseringens krav på det svenska skattesystemet.

A.2 Förändringar i arbetslöshetsförsäkring och arbetsmarknadspolitiska åtgärder

A.2.1 Förändringar i arbetslöshetsförsäkringen:

NAP 1999 En översyn görs av arbetslöshetsförsäkringen och dess tillämpning. Syftet är att underlätta och främja omställningen på arbetsmarknaden. Förslag ska lämnas senast 15 september 1999.

- NAP 2000* Arbetslöshetsförsäkringen reformeras. Kraven på den enskilde skärps.
- NAP 2001* Nya regler för arbetslöshetsförsäkringen infördes i februari 2001. Viktiga förändringar:
- Deltagande i åtgärd kvalificerar ej längre till nya ersättningsdagar.
 - Kraven på rörlighet ökar.
 - Arbetslöshetsersättning ges i maximalt 600 dagar.
 - Taket för ersättningen trappas ner efter 100 dagar.

A.2.2 Aktivitetsgarantin:

- NAP 2001* Aktivitetsgarantin som infördes i augusti 2000 ska bl a säkerställa att arbetslösa aktivt söker arbete och medverka till att bryta rundgången mellan åtgärder och öppen arbetslöshet. I och med aktivitetsgarantin ska det också bli svårare att använda arbetslöshetsförsäkringen som förtidspension.

A.2.3 Stöd till arbetsgivare som anställer arbetslösa:

- NAP 1999* Regeringen föreslår att ett förstärkt anställningsstöd införs för arbetsgivare som anställer personer med långa inskrivningstider.
- NAP 2000* Ett förstärkt anställningsstöd infördes i oktober 1999. Regeringen föreslår att anställningsstödet ytterligare förstärks för äldre långtidsarbetslösa och för personer som sedan 48 månader varit öppet arbetslösa eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
- NAP 2001* Anställningsstödet har förstärkts under 2000 enligt ovanstående förslag.

A.3 Förändringar i barnomsorg och föräldraförsäkring

A.3.1 Reformen inom barnomsorgen:

- NAP 1999* Regeringen aviserade 1998 införandet av en maxtaxa inom barnomsorgen. Reformen ska införas stegvis fr o m år 2001.
- NAP 2000* Regeringen föreslår:
- Införande av maxtaxa inom barnomsorgen från den 1 januari 2002.

- Skyldighet för kommuner att erbjuda barnomsorg för barn till arbetslösa från den 1 juli 2001.
- Skyldighet för kommuner att erbjuda barnomsorg för barn till föräldralediga med yngre syskon från den 1 januari 2002.
- Allmän förskola för 4- och 5-åringar från den 1 januari 2003.

NAP 2001 Ovanstående förslag har beslutats.

A.3.2 Reformen i föräldraförsäkringen:

NAP 2000 Den 1 januari 2002 ska föräldraförsäkringen förlängas med 30 dagar med ersättning motsvarande förälderns sjukpenning. Det kommer nu att finnas två månader reserverade för mamman respektive pappan.

NAP 2001 Regeringen har föreslagit en höjd garantinivå i föräldraförsäkringen från 60 kr per dag till 120 kr per dag fr o m januari 2002. Ytterligare höjningar ska ske dels i januari 2003 till 150 kr per dag, dels i januari 2004 till 180 kr per dag.

A.4 Förändringar i pension och äldrepolitik

A.4.1 Förändringar i pensionen:

NAP 2000 Regeringen avser att föreslå lagstiftning om att ingen ska tvingas sluta arbeta före 67 års ålder.

NAP 2001 Regeringen har lagt fram en proposition om möjlighet att arbeta t o m 67 års ålder. Lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2001.

NAP 2001 Det nya pensionssystemet främjar sysselsättning i och med att hela livsinkomsten påverkar pensionen.

NAP 2001 Regler om vilande förtidspension infördes i januari 2000. Få personer har dock utnyttjat möjligheten och Riksförsäkringsverket har nu i uppdrag att stärka informationsinsatserna.

A.4.2 Utveckling av äldrepolitiken:

NAP 2000 Regeringen har tillsatt en beredning för att skapa förutsättningar för en långsiktig utveckling av äldrepolitiken. Beredningen ska bl a behandla frågan om äldres delaktighet i arbetslivet.

A.4.3 Studiebidrag för äldre:

NAP 2001 Regeringen har beslutat att studiebidrag ska kunna lämnas till personer mellan 51 och 55 år för utbildning inom bristyrken.

A.5 Övrigt

A.5.1 Utredning av ekonomiska familjestöd:

NAP 1999 En utredare ska tillsättas för att utreda utgiftsutvecklingen inom underhållsstödet. Förslag till åtgärder ska lämnas senast i vårpropositionen 2000.

NAP 2000 Regeringen tillsatte i februari 2000 en utredning som ska se över de ekonomiska familjestöden. Syftet är att analysera hur stöden kan bli mer effektiva och göra det mer lönsamt att arbeta.

NAP 2001 Utredningen av den ekonomiska familjepolitiken lämnade sitt betänkande till regeringen i februari 2001. Regeringen ska ta ställning till förslagen efter remissbehandling.

A.5.2 Mål för minskat bidragsberoende:

NAP 1999 Antal personer, omräknat till helårsekvivalenter, vars försörjning utgörs av olika bidrag ska minska från 1 miljon 1997 till 0,8 miljoner 2004.

NAP 2001 Regeringen har som mål att halvera antalet socialbidragsberoende mellan 1999 och 2004.

A.5.3 Kompetenssparande:

NAP 2000 En utredning har tillsatts för lägga fram förslag på utformning av ett system för kompetenssparande. Redovisning ska ske i januari 2001.

NAP 2001 Utredningen om kompetenssparande har lämnat sitt betänkande till regeringen. Regeringen planerar att vidta åtgärder för att främja kompetensutveckling och pengar har avsatts till en skattesubvention i samband med individuellt kompetenssparande.